

Notitie herinrichting Commissie AWACS Limburg (na evaluatie 2023)

april 2024 (versie met regelnummers)

Aanleiding

5 SEO Economisch Onderzoek heeft in opdracht van het ministerie van Defensie namens de Commissie AWACS Limburg (CAL) het functioneren van de commissie geëvalueerd.

10 Het definitieve evaluatierapport is tijdens de CAL-bijeenkomst van 8 november 2023 toegelicht door SEO. Afgesproken is dat de CAL-leden gezamenlijk beoordelen hoe verder invulling kan worden gegeven aan de gesignaleerde verbeterpunten. Daarvoor wordt het gesprek gevoerd met een externe voorzitter/gespreksleider.

15 De CAL is een door het Rijk ingestelde militaire luchtvaartcommissie. Daarom worden de resultaten van het gesprek door middel van een advies namens de leden gerapporteerd aan het Rijk, met het verzoek om een reactie vanuit het verantwoordelijke ministerie op het advies.

Evaluatie Commissies voor Overleg en Voorlichting Milieu (COVM's)

20 Het ministerie van Defensie is tevens een landelijke evaluatie gestart voor alle COVM's bij militaire vliegbases. Dit in navolging van een evaluatie van de Commissies Regionaal Overleg bij de burgerluchthavens door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW). De doelstelling van het landelijke traject sluit aan bij die van de evaluatie van de CAL. Volgens een brief van de staatssecretaris van Defensie uit februari 2023 is het de bedoeling om *"na zoveel jaar eens wat langer en met externe begeleiding stil te staan bij enkele taken, het functioneren en de samenstelling van COVM's en bij relevante ontwikkelingen in de samenleving, waaronder nieuwe inzichten over inspraak en participatie. Dat biedt de gelegenheid samen na te gaan wat goed gaat en beter kan."*

30 Van rijkswege zou hierbij de wens kunnen bestaan om verbeteringen te laten aansluiten bij de werkwijze van COVM's elders in het land, om zodoende uniformiteit te kunnen realiseren in het functioneren, de doelstellingen en de organisatie van de commissies. Een door de CAL na te volgen sjabloon achten de lokale en regionale leden echter niet wenselijk, de eigenheid van de CAL mag bewaard blijven. Zo'n specifieke regionale inkleuring hoeft niet te betekenen dat mogelijkheden voor meer efficiëntie of andere verbeterkansen onbenut blijven.

Vervolg: inrichting nieuwe CAL

35 De evaluatie van de CAL is tevens het startpunt voor het inrichten van de toekomstige commissie. De grondslag van de huidige CAL zal namelijk vervallen door een in voorbereiding zijnde wetswijziging. Daarom is het van belang om de positie te bepalen, in de wetenschap dat de werkwijze van de CAL zich in de afgelopen decennia mede heeft gevormd op basis van de wensen van de lokale vertegenwoordigers. Er valt veel voor te zeggen om een aantal van deze verworvenheden mee te nemen naar de nieuwe CAL. De punten op de volgende pagina's zouden onderdeel van de inzet kunnen zijn. Bij de uiteenzetting wordt aangesloten bij de aanbevelingen van SEO.

45 Het kan overigens nog geruime tijd duren voordat de inrichting van de nieuwe commissie zijn beslag krijgt. Dit is namelijk afhankelijk van de voortgang van het wetgevingsproces en de omzetting van de geluidscontouren (van KE naar Lden).

Deze notitie dient als inbreng en leidraad voor het overleg dat gevoerd zal worden over de nieuwe CAL onder leiding van een onafhankelijke gesprekleider. Dit gesprek zal gevoerd worden met vertegenwoordigers van alle in de CAL
50 vertegenwoordigde partijen; naast de gemeenten en de provincie zijn dat de ministeries van IenW en Defensie en de vliegbasis.

55 Inzet en vraagpunten lokale vertegenwoordigers bij inrichting toekomstige CAL (ter bespreking met alle CAL-leden op 5 juni 2024)

Aanbeveling 1 *Scherp de doelstellingen van de CAL aan*

Aanbeveling 2 *Scherp de wettelijke taakomschrijving aan*

60 De formulering van de **doelstelling** en **wettelijke taakomschrijving** is van wezenlijk belang bij de vormgeving van de nieuwe COVM's. Dit sluit aan bij de eerste twee punten van de CAL-evaluatie door SEO. Hoofdzakelijk is dat de leef-omgevingskwaliteit en veiligheid in brede zin een plek kan blijven krijgen op de agenda van de toekomstige CAL. Dus niet alleen geluid maar ook externe veiligheid en andere milieuhygiënische aangelegenheden zoals luchtkwaliteit, bodem en water, zeker als volksgezondheidsaspecten een rol spelen. Dit dient
65 duidelijk in de doelstelling en in de taakomschrijving te worden vastgelegd.

Een aspect dat aandacht verdient is een goede informatievoorziening vanuit de vliegbasis over zaken die van invloed zijn op de overlast in de omgeving. Dit aspect dient duidelijk in het nieuwe instellingsbesluit te worden benoemd. De ervaring leert namelijk dat voor de omgeving relevante zaken geregeld
70 pas in een laat stadium worden gedeeld, of pas nadat er navraag vanuit de commissie naar is gedaan. Recente gevallen waarbij dit zich voordeed zijn de tijdelijke sluiting van de baan wegens renovatie en de extra vluchten van propellertoestellen ten behoeve van de geoefendheid van luchtverkeersleiders. Door vast te leggen dat dergelijke informatie (tijdig) dient te worden
75 gedeeld wordt geborgd dat CAL-leden beter inzicht krijgen in de wijze waarop de basis wordt gebruikt en wat de gevolgen daarvan zijn voor de omgeving.

Nadrukkelijker kan ook worden aangegeven dat de informatiefunctie tevens extern gericht is. Enerzijds is de CAL een platform om de andere leden van de CAL te informeren. Daarnaast heeft de CAL ook naar derden een
80 informatiefunctie over zaken die samenhangen met het gebruik van de basis, door middel van bijvoorbeeld rapportages.

In aansluiting op de bevindingen van de evaluatie verdient de adviesfunctie van de CAL ten slotte meer aandacht: conclusies van de CAL of van een meerderheid van de CAL-leden kunnen worden geformuleerd als een advies
85 aan partijen. Door meer invulling te geven aan de adviesfunctie versterkt de CAL haar eigen rol en positie. Hierbij moet worden aangetekend dat de

rijksambtenaren in de CAL geen advies aan bewindspersonen kunnen geven via de commissie.

90 De CAL beschikt niet over middelen om bijvoorbeeld een extern bureau in te schakelen. Daarom wordt een coulante houding van het Rijk verwacht indien bepaalde bestedingen nodig blijken te zijn om naar behoren invulling te kunnen geven aan de informatie- en adviesfunctie van de CAL.

Aanbeveling 3 *Sluit aan bij de beoogde samenstelling van de CAL*

95 Aansluitend bij het derde punt van de evaluatie (**beoogde samenstelling**) dient geborgd te zijn dat de betrokken ministeries steeds vertegenwoordigd zijn bij het overleg. Ook ten aanzien van de lokale en regionale vertegenwoordiging is het noodzakelijk te bespreken welke uitgangspunten hiervoor dienen te gelden. Het gebied in Nederland dat te maken heeft met de
100 gevolgen van de aanwezigheid van de vliegbasis is groter dan de gemeenten Beekdaelen en Brunssum. Naast vertegenwoordigers vanuit deze beide gemeenten (bestuurders, raadsleden en burgerleden) is er echter ook een provinciale bestuurlijke vertegenwoordiging in de CAL die mede de belangen van inwoners in de wijdere omgeving behartigt.

105 Aan het begin van elke nieuwe bestuursperiode worden leden benoemd (dit geldt zowel voor de gemeenten als de provincie, maar gelet op de verschillende jaren waarin de verkiezingen plaatsvinden wel op verschillende momenten). Vraagpunt is of de gemeentelijke vertegenwoordiging blijft zoals die nu is geregeld. Te weten: voor Beekdaelen twee leden van het college
110 (portefeuillehouder en burgemeester) en twee raadsleden, en voor Brunssum één lid van het college en één raadslid. Hoewel formeel de burgemeester van Brunssum lid is van de CAL, vertegenwoordigt in de praktijk overigens de wethouder die AWACS in zijn of haar portefeuille heeft het college van Brunssum. Voor het Brunssumse raadslid dat lid is van de CAL wordt
115 doorgaans een plaatsvervanger aangewezen vanuit de Brunssumse gemeenteraad. Dit gebeurt nu niet voor de beide raadsleden uit Beekdaelen.

In het nieuwe instellingsbesluit zou kunnen worden vastgelegd dat vanuit beide gemeenten twee raadsleden worden aangewezen. Daarmee wordt een bredere vertegenwoordiging vanuit de raadsfracties mogelijk en zou kunnen
120 worden afgezien van de aanwijzing van een plaatsvervangend raadslid. Dat er raadsleden vertegenwoordigd zijn in de CAL is in landelijk perspectief overigens bijzonder; de gedachtewisseling in openbare vergaderingen kan er een sterker politiek gehalte door krijgen.

125 Benoemingen zijn volgens de raadscyclus voor vier jaar. Voor burgercommissieleden zou vastgelegd kunnen worden dat zij voor maximaal een tweede termijn van vier jaar kunnen worden herbenoemd, bijzondere omstandigheden uitgezonderd.

Ten aanzien van de provinciale vertegenwoordiging is momenteel vastgelegd dat de gedeputeerde met milieuhygiënische aangelegenheden in zijn of haar

130 portefeuille de voorzitter – en tevens lid – is van de CAL en dat daarnaast een andere gedeputeerde lid is. In de praktijk is dit laatste nu echter niet het geval.

De toekomstige samenstelling CAL kan als volgt zijn:

135 De CAL wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. Benoeming en betaling door het ministerie van Defensie, op voordracht van de leden van de CAL. De onafhankelijke voorzitter wordt bijgestaan door een secretaris, eveneens benoemd en betaald door het ministerie van Defensie.

140 De leden van de nieuw in te richten CAL kunnen zijn:

- Een lid van het college van Gedeputeerde Staten;
- Twee leden van het college van B en W van de gemeente Beekdaelen;
- Twee leden van het college van B en W van de gemeente Brunssum;
- Een lid namens de NAVO-vliegbasis Geilenkirchen;
- 145 • Een lid namens het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat;
- Twee leden namens het ministerie van Defensie;
- Twee leden van de gemeenteraad van Beekdaelen;
- Twee leden van de gemeenteraad van Brunssum;
- Twee burgerleden vanuit de gemeente Beekdaelen;
- 150 • Twee burgerleden vanuit de gemeente Brunssum.

De leden van de colleges worden benoemd op voordracht van hun colleges. Mogelijk volstaat één collegelid per gemeente ook. De colleges zorgen in dat geval voor vaste plaatsvervangers zodat er vanuit iedere gemeente altijd
155 minimaal één collegelid aanwezig is bij de CAL-vergaderingen. De gemeentebestuurders dienen in onderling overleg een standpunt in te nemen over de door hen gewenste vertegenwoordiging in de nieuwe CAL.

Gedeputeerde Staten wijzen na het instellen van een nieuw college van GS uit hun midden een lid aan dat namens GS in de commissie zitting neemt,
160 alsmede een vaste plaatsvervanger.

De leden vanuit de gemeenteraad worden voorgedragen door hun raden. De burgerleden worden op voordracht van het college van B en W voor de desbetreffende gemeente benoemd voor de duur van vier jaar. Herbenoeming voor een tweede termijn is mogelijk op voorspraak van het desbetreffende
165 college van B en W. In principe is daarna geen verlenging meer mogelijk tenzij daartoe moverende redenen zijn, gehoord de CAL. De burgerleden zullen een nog vast te stellen vergoeding ontvangen (op kosten van het Rijk), zoals bij vergelijkbare commissies reeds het geval is. Het lidmaatschap vergt immers een aanzienlijke tijdsinvestering en in algemene zin is het steeds
170 moeilijker om vrijwilligers te vinden, terwijl tegelijkertijd juist steeds meer waarde wordt gehecht aan burgerparticipatie. Om een bredere rechtstreekse betrokkenheid vanuit de bevolking te waarborgen – mede gelet op het inwonertal van de beide gemeenten – zouden twee vaste burgerleden per gemeente een plek kunnen krijgen in de commissie. Bij verhindering van een
175 burgerlid (waarvoor in de huidige situatie geen plaatsvervanger is

aangewezen) zorgt dit er ook voor dat er toch minimaal één burgerlid vanuit de desbetreffende gemeente kan deelnemen aan het overleg.

180 De overige leden zijn zelf verantwoordelijk voor de aanwijzing van een vaste plaatsvervanger vanuit hun organisatie.

Vaste adviseur van de CAL is het Klachten Informatie Centrum Luchtverkeer (KICL). Er kan desgewenst op voorstel van de voorzitter, gehoord de vergadering, namens het KICL een toelichting in de vergadering worden gegeven.

185

Aanbeveling 4 *Het Rijk moet een actievere houding innemen*

190 Aansluitend bij het vierde punt van de evaluatie (**actievere houding rijksoverheid**): hoewel recentelijk in de commissie is medegedeeld dat er aan rijkszijde is afgesproken dat het ministerie van Defensie het aanspreekpunt is, dient ook voor de nieuwe CAL te worden aangedrongen op een actieve en brede rijksvertegenwoordiging. In het besluit dat de grondslag vormt voor de huidige CAL is het vaste lidmaatschap van IenW verankerd. Ook in de toekomst is een rechtstreekse en actieve inbreng van het ministerie van IenW wenselijk. Dit gelet op de te borgen belangen, en om bovendien
195 zichtbaar te laten zijn dat deze breder zijn dan het defensiebelang (bijvoorbeeld het leefbaarheidsbelang). Wanneer vanwege nieuwe wetgeving en een gewijzigde taakverdeling tussen ministeries een ander departement verantwoordelijk wordt voor ruimtelijke en/of milieuaspecten in relatie tot de vliegbasis dan is uiteraard een vertegenwoordiging vanuit dat departement
200 wenselijk.

Voor de betrokken ministeries geldt dat de vertegenwoordigers over een mandaat en brede kennis dienen te beschikken om de gewenste actieve rol in de commissie te kunnen vervullen. Van de rijksvertegenwoordigers wordt ook verwacht dat zij waar nodig verbindingen leggen naar andere onderdelen van het Rijk. Waar nodig of wenselijk zouden er bijvoorbeeld sprekers vanuit
205 andere ministeries of rijksdiensten kunnen worden uitgenodigd.

In verband met de gezondheidsaspecten van (geluids)hinder is het naar verwachting ook nuttig om het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport uit te nodigen als agendapunten hiertoe aanleiding geven. Een
210 structurelere inbreng vanuit het expertisegebied gezondheid en gezondheidsbeleid is in ieder geval welkom. Bij het nieuwe instellingsbesluit kan dit aspect worden betrokken.

Aanbeveling 5 *Actualiseer (de kennis van) het reglement van orde*

215 Bij aanvang van iedere periode dient de secretaris, in samenspraak met de gemeentelijke ambtelijke contactpersoon, de (nieuwe) leden de noodzakelijke informatie te verstrekken in het bijzonder over de bepalingen van het

220 reglement van orde. Conform de aanbeveling wordt het verouderde reglement van orde geactualiseerd. De (contactpersonen van de) deelnemers maken daartoe een voorstel voor de CAL.

225 Het Rijk dient aan te geven op welke wijze wetswijzigingen (in verband met de omzetting KE/Lden) en de landelijke evaluatie van invloed zijn op het nieuw op te stellen reglement van orde. Het Rijk wordt verzocht om een modelreglement aan te bieden waarin relevante wettelijke bepalingen – bijvoorbeeld in relatie tot de Wet open overheid – op de juiste wijze zijn verwerkt (analoog aan de modelverordeningen die de VNG beschikbaar stelt). Nadat de regionale wensen in de tekst zijn verwerkt kan vervolgens de formele goedkeuring van het nieuwe reglement van orde plaatsvinden. Of naast de CAL straks ook de minister van Defensie moet instemmen met het 230 reglement van orde is nog een open vraag.

Aanbeveling 6 **Inhaalslag archivering CAL-documenten nodig**

235 In de CAL en tijdens de evaluatie is meermaals de wens uitgesproken om te komen tot een (dynamisch) archiefsysteem. Noch de regio noch het Rijk hebben echter kenbaar gemaakt hiervoor menskracht en financiën ter beschikking te willen stellen. Vanuit de regio is er daarnaast op gewezen dat de CAL een door het Rijk ingestelde militaire luchtvaartcommissie is en dat de archivering daarom tot de taken van het Rijk behoort. Ook omwille van de efficiëntie is een gelijke archiveringswijze bij alle militaire luchtvaart- 240 commissies wenselijk.

Belangrijk aandachtspunt is de bewaarperiode van stukken. Het ontbreken van heldere afspraken leidt er nu namelijk toe dat op grond van de Archiefwet vergaderstukken van de commissie veelal al na vijf jaar worden vernietigd.

245 In de huidige situatie wordt op basis van de volgende afspraken gewerkt:

- Aangezien stukken uit het verleden beperkt worden opgevraagd, kunnen vragenstellers zich tot de ambtelijke contactpersonen wenden;
- Vanwege de beperkte vraag en met het oog op de kosten van een (dynamisch) zoekstelsel is afgezien van het inrichten van zo'n stelsel;
- 250 • De gemeente Beekdaelen plaatst de vergaderstukken op het openbare raadsinformatiesysteem iBabs ten behoeve van de openbaarmaking van de vergaderstukken. Dit dient derhalve niet ter archivering van de stukken;
- Afsproken is dat de vergaderstukken vanaf 1 januari 2023 via het ministerie van Defensie en het Rijksvastgoedbedrijf op de site *covm.nl* worden geplaatst en via die weg toegankelijk blijven. Op de genoemde website worden door het Rijk geen video- of audio-opnamen geplaatst, waarbij wordt verwezen naar wettelijke regels over toegankelijkheid (bijvoorbeeld verplichte ondertiteling voor doven en slechthorenden).

260 Het verdient aanbeveling dat het Rijk – als verantwoordelijke partij voor de militaire luchtvaartcommissies – zorg draagt voor een archiefsysteem met

zoekfunctie, ook voor oudere stukken. Het is aan het Rijk om daarbij een standpunt ten aanzien van de Archiefwet in te nemen: wellicht maakt de wetgeving ook langere bewaartermijnen mogelijk. Automatische ondertiteling van video-opnamen zou de brede toegankelijkheid van de gepubliceerde informatie kunnen waarborgen.

Aanbeveling 7 *Overweeg een onafhankelijke voorzitter*

Over het instellen van een **onafhankelijk voorzitterschap** worden in het evaluatierapport opmerkingen gemaakt. Zie ook de tekst in de voorliggende notitie onder aanbeveling 3. Uitgangspunt is dat het Rijk, gehoord de leden van de CAL, een profielschets opstelt, de aanstelling doet, alsmede de vergoeding voor zijn rekening neemt. Of dit door het ministerie van IenW of door het ministerie van Defensie zal gebeuren is op dit moment nog niet duidelijk.

In het oorspronkelijke instellingsbesluit werd het voorzitterschap belegd bij een lid van het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg (en het vicevoorzitterschap bij het andere GS-lid in de CAL). Daarnaast was in het besluit opgenomen dat het college van GS de secretaris aanwijst. Over onder meer de plaatsvervangend secretaris werd het volgende vastgelegd: *"De plaatsvervangend secretaris en de functionaris ten behoeve van voorlichting en contacten met derden worden aangewezen door het College van Gedeputeerde Staten van Limburg. Daarnaast kunnen voor ambtelijke bijstand aan de Commissie AWACS door Gedeputeerde Staten deskundigen op het gebied van de Ruimtelijke Ordening en Milieuhygiëne worden aangewezen."* In het Besluit zonerings buitenlands luchtvaartterrein Zuid-Limburg (dat op dit moment de wettelijke grondslag van de CAL vormt) zijn deze bepalingen in woorden van gelijke strekking opgenomen.

Om de rollen zuiver te houden binnen de provincie Limburg (secretarieel/ beleidsadviesing) zijn de functies organisatorisch belegd bij twee ambtenaren vanuit verschillende clusters, ieder vanuit zijn eigen aandachtsveld. Daarbij is wel afgesproken dat beide personen elkaar zo nodig onderling vervangen. Jaarlijks ontvangt de provincie Limburg van het Rijk een (niet-geïndexeerde) bijdrage voor het vervullen van het secretariaat.

Indien er gekozen wordt voor een onafhankelijke voorzitter (die wel affiniteit met de regio dient te hebben) is het niet meer per se nodig of logisch dat het secretariaat door de provincie wordt verzorgd. De huidige situatie waarbij de secretaris geen deel uitmaakt van de pool van secretarissen van het Rijksvastgoedbedrijf brengt met zich mee dat landelijke afstemming wordt bemoeilijkt. Ook andere praktische zaken zijn hierdoor lastiger: aangezien de secretaris geen rijksambtenaar is het voor hem bijvoorbeeld niet mogelijk om stukken te plaatsen op de landelijke website *covm.nl*.

Hier staat tegenover dat dankzij de regionale binding van de secretaris in de huidige situatie korte lijnen en kennis over de regio zijn verzekerd. Die pluspunten dienen behouden te blijven. Indien ook voor de toekomst – mede

met het oog op de mogelijke inwerkperiode van een onafhankelijk voorzitter – een voorkeur voor een regionale secretaris bestaat zou de oplossing daarvoor uit de volgende elementen kunnen bestaan:

- 310 • In organieke zin regelen dat het secretariaat 'op papier' door het Rijk (Rijksvastgoedbedrijf) wordt uitgeoefend;
- Afspraken tussen het Rijk en de provincie Limburg maken over de inzet van een provinciale ambtenaar (idem over de financiële condities).

315 Welke optie er ook gekozen wordt, in ieder geval dient het Rijk (ministerie van Defensie) voor een betere aanhaking bij de landelijke secretariaatspool te zorgen. Verbeterde informatiedeling komt de juiste agendering van onderwerpen en het effectieve verloop van vergaderingen ten goede.

320 Tot slot verdient het de voorkeur dat de huidige vergaderfrequentie van viermaal per jaar wordt aangehouden. Uitgangspunt blijft eveneens dat de vergaderingen in de regel in Beekdaelen of Brunssum en in openbaarheid plaatsvinden.

Aanbeveling 8 *Evalueer de CAL periodiek, bijvoorbeeld vijfjaarlijks*

325 Een aanvullend adviespunt betreft **regelmatige evaluatie**, iedere vijf jaar, van de CAL. Het periodiek onder de loep nemen van de processen en de effectiviteit van het werk van de CAL kan het functioneren alleen maar ten goede komen, dus hiermee kan worden ingestemd. De opdrachtverlening en financiering dient via het Rijk te geschieden.

330

335

340

345

Ontvangen toelichting van ministeries

Huidige situatie

350 De wettelijke basis van de huidige Commissie AWACS Limburg is gelegen in het Besluit zonering
buitenlands luchtvaartterrein Zuid-Limburg van 29 december 1994, gewijzigd bij besluit van 24 juni
2010. In artikel 16 van dat besluit staat de taak en samenstelling van de Commissie AWACS Limburg.
Daarin staat dat in de commissie onder anderen zitting hebben het lid van gedeputeerde staten,
belast met het milieubeheer, alsmede een lid, aan te wijzen door en uit gedeputeerde staten. Artikel
16 lid 5 zegt: “Het lid van gedeputeerde staten, belast met het milieubeheer, is voorzitter, het andere
355 lid van gedeputeerde staten is vice-voorzitter.”

Toekomstige situatie (nieuwe overlegcommissie)

360 Met de inwerkingtreding van de Wet van 8 november 2012 tot wijziging van de Wet luchtvaart met
betrekking tot de gevolgen van buitenlandse luchthavens voor de ruimtelijke ordening op Nederlands
grondgebied (Beperkingengebied buitenlandse luchthaven) is het volgende vastgelegd met
betrekking tot de instelling van een nieuwe overlegcommissie:

- Wanneer het Besluit beperkingengebied Geilenkirchen in werking treedt vervalt het eerdere genoemde zoneringsbesluit uit 1994 en daarmee de wettelijke basis van de CAL;
- Volgens artikel 8a.62, Wet luchtvaart kan echter wederom een Commissie regionaal overleg ingesteld worden m.b.t. de vliegbasis Geilenkirchen;
- 365 • Indien zo'n commissie wordt ingesteld, dan stelt het ministerie van Defensie¹ regels omtrent taak, samenstelling en werkwijze van de commissie, omtrent het secretariaat van de commissie en omtrent de mate waarin en de voorwaarden waaronder het ministerie van Defensie jaarlijks bijdraagt in de kosten van de commissie;
- Volgend uit artikel 8.37, Wet luchtvaart, die van overeenkomstige toepassing is verklaard:
  - 370 ○ De voorzitter zal benoemd worden door de minister van Defensie;
  - De leden zullen worden benoemd door de voorzitter op voordracht van het orgaan of de organisatie die het lid vertegenwoordigt;
  - Benoeming is voor een periode van vier jaar. Herbenoeming kan telkens voor ten hoogste vier jaar plaatsvinden.

375 Samenvattend komt dit erop neer dat bij besluit tot instelling van een nieuwe overlegcommissie in een nieuwe regeling ‘CRO Geilenkirchen’ regels omtrent taak, samenstelling en werkwijze vervat moeten worden. De benoeming van de voorzitter door de minister van Defensie is wel al expliciet geregeld in de Wet luchtvaart.

---

¹ De overgang van de beleidsportefeuille ruimtelijke ordening van lenW naar BZK betekent dat het ministerie van Defensie voor een aantal ruimtelijke ordeningsvraagstukken optrekt met het ministerie van BZK in plaats van met het ministerie van lenW. Om de verantwoordelijkheden van de diverse ministeries ten aanzien van buitenlandse militaire en civiele luchthavens expliciet te maken, mede naar aanleiding van de wijziging in de R.O.-portefeuille, wordt op dit moment een wetswijziging voorbereid. Het betekent dat de voordracht voor het Besluit beperkingengebied Geilenkirchen gedaan wordt door de minister van Defensie in overleg met de minister van BZK. De minister van Defensie zal daarnaast bij besluit tot instelling van een nieuwe overlegcommissie in een nieuwe regeling ‘CRO Geilenkirchen’ regels omtrent taak, samenstelling en werkwijze vaststellen en een voorzitter benoemen.

380 Voorgestelde adviezen van Commissie AWACS Limburg aan het Rijk

SEO heeft acht aanbevelingen geformuleerd. Op basis van de uiteenzetting op de voorafgaande pagina's is hieronder per aanbeveling een voorstel geformuleerd voor een advies van de CAL aan het Rijk.

385 Aan u wordt gevraagd om aan te geven of u zich kunt vinden in de volgende voorgestelde adviezen:

Voorstel 1 en 2: doelstelling en taakomschrijving van de CAL

De CAL verzoekt de verantwoordelijke bewindspersoon om de doelstelling en taakomschrijving van de CAL als volgt vast te stellen:

390 *De commissie heeft tot doel om door middel van overleg en kennisdeling inzichtelijk te maken welke gevolgen de aanwezigheid van de vliegbasis heeft voor de leefomgeving en om deze gevolgen waar mogelijk te beperken. Leefomgevingskwaliteit, milieuhygiëne en veiligheid in brede zin staan hierbij centraal, met als relevante aspecten onder meer geluid,*
395 *luchtkwaliteit, bodem, water en externe veiligheid. De commissie adviseert de verantwoordelijke bewindspersonen in dit kader over maatregelen en voorschriften. De commissie verstrekt in voorkomende gevallen informatie en geeft voorlichting met betrekking tot de genoemde zaken.*

400 **Voorstel 3: samenstelling van de CAL**

De CAL verzoekt de verantwoordelijke bewindspersoon om de samenstelling van de commissie als volgt vast te leggen:

- Een lid van het college van Gedeputeerde Staten;
- Twee leden van het college van B en W van de gemeente Beekdaelen;
- 405 • Twee leden van het college van B en W van de gemeente Brunssum;
- Een lid namens de NAVO-vliegbasis Geilenkirchen;
- Een lid namens het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat;
- Twee leden namens het ministerie van Defensie;
- Twee leden van de gemeenteraad van Beekdaelen;
- 410 • Twee leden van de gemeenteraad van Brunssum;
- Twee burgerleden vanuit de gemeente Beekdaelen;
- Twee burgerleden vanuit de gemeente Brunssum.

415 **Voorstel 4: actievere houding van het Rijk**

De CAL verzoekt de verantwoordelijke bewindspersoon om zorg te dragen voor een actieve en brede rijksvertegenwoordiging. Daaronder wordt in ieder geval verstaan een permanente en actieve betrokkenheid van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, alsmede de bereidheid om in voorkomende
420 gevallen – bijvoorbeeld bij vragen vanuit de commissie – andere ministeries te betrekken en te consulteren.

Voorstel 5: actualisering van (de kennis van) het reglement van orde

425 De CAL verzoekt de verantwoordelijke bewindspersoon om uiterlijk in het vierde kwartaal van 2024 een geactualiseerd modelreglement voor te leggen aan de commissie.

Voorstel 6: inhaalslag archivering CAL-documenten

430 De CAL verzoekt de verantwoordelijke bewindspersoon om zorg te dragen voor een toegankelijk en betrouwbaar archiefsysteem, ook voor oudere stukken.

Voorstel 7: voorzitter en secretaris

435 De CAL verzoekt de verantwoordelijke bewindspersoon om vast te leggen dat de CAL wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter bijgestaan door een onafhankelijke secretaris. De benoeming en bezoldiging van zowel de voorzitter als de secretaris geschiedt door het Rijk.

440 Voorts verzoekt de CAL de verantwoordelijke bewindspersoon om, vooruitlopend op de nieuwe regeling, de werving van een voorzitter en secretaris alvast in gang te zetten. Beide personen dienen affiniteit met de regio te hebben.

Voorstel 8: regelmatige evaluatie van de CAL

445 De CAL verzoekt de verantwoordelijke bewindspersoon om (het functioneren van) de commissie eens in de vijf jaar te laten evalueren.